

prevdarku odločiti, ampak bi bilo moralo to prošnjo po §. 364 k. pr. s protiizjavo c. kr. državnega pravdnštva, ako bi katera bila, semkaj podati. Vender c. kr. kasacijski dvor odbije prošnjo za postavljenje na poprejšnji stan, ker je pritožitelj to prošnjo prekasno uložil ter se popolnoma ognil zahtevanju §. 364 k. pr. Potlej se po §. 2 post. 31. decembra 1877, br. 3 d. z. za 1878. odbije pritožba Martina Jožefa zoper okrožnosodni sklep od 4. julija 1882, br. 5887, s katerim se je precej zavrnila njegova ničnostna pritožba zoper porotnosodno razsodbo, ki nima nobenega zaznamovanja kakega ničnostnega uzroka, ker je zavrnjenje v jasnih določilih §. 1, br 2 post. 31. decembra 1877, br. 3 drž. zak. za leto 1878 utemeljeno, pritožba pa neutemeljena.

Občinske zadeve.

Cestna policija.

Na kaj se nanaša v samostojnem delokrogu občine ležeča cestna policija?

V samostojnem delokrogu občine ležeča cestna policija se nanaša: na skrb za vzdrževanje občinskih cest in potov, na skrb za vzdrževanje mostov in brvi, na skrb za legak promet po cestah in potih, na skrb za varnost tega prometa na cestah, na naredbe o vožnji in na kaznovanje prestopkov cestne policije.

I. Vzdrževanje občinskih cest in potov.

Kake naredbe veljajo glede vzdrževanja občinskih cest in potov?

Občinske ceste in pota so vse one javne ceste in pota, ki so v občini, ali ki vežejo kraje s sosedno občino in se v zadnjem slučaju ne prištevajo v vrsto deželnih, ter tako zvanih okrožnih ali okrajnih cest.

Razsojevati o vprašanji, ali se mora kaka obstoječa pot smatrati za javno in potrebne naredbe izdajati v namen, da se brez zaprek vzdrži javni promet, je stvar upravnih organov. (Razsodba upravnega sodišča od 10. januarja 1877, št. 517.)

Občinski vozni poti napravljati se morajo primerni vozovom nahajajočim se v občini in sposobni za lahko vožnjo, ter se morajo v tem stanu vzdrževati; tako je vsaka posamezna občina dolžna, da skrbi za pravilno napravo in vzdrževanje potrebnih občinskih cest in potov v svojej okolici.

Za razsodbo o tožbah zaradi motenja posesti vsled po občini urejenih izmerjevanj za kako občinsko cesto pristojne so sodnije. (Razsodba najvišjega sodišča od 6. julija 1871, št. 8281.)

Občinam pripadajoča skrb za vzdrževanje javnih občinskih cest ne opravičuje občin do kake take naredbe, ki se nam kaže kot seganje v lastnino družega, n. pr.: naprava vodotoka na tujem zemljišči. S takimi naredbami prestopi se delokrog občine in se sme uložiti tožba zaradi motenja posesti proti občinskemu predstojniku. (Razsodba notranjega ministerstva od 23. septembra 1870, št. 17931.)

Naprava in vzdrževanje teh občinskih cest in potov je notranja občinska zadeva ter v tem obziru veljajo občinski zakoni, kako da naj se za to potrebni denarji in delavske moči spravijo vkupe.

Da se vsled zidanja železnice pretrgana komunikacija popravi, more se k temu na podlagi ministerijalne naredbe od 14. septembra 1854 drž. zak. št. 238 §. 10 lit. c siliti le železniško podjetništvo. (Razsodba upravnega sodišča od 3. decembra 1877 l., št. 1571.)

Da se povrnejo stroški za preložitev občinske ceste, katero je prouzročilo zidanje železnice, treba iztožiti pri političnem uradu. (Razsodba upravnega sodišča od 9. maja 1877, št. 607.)

Vzdrževati javne komunikacije proste, ako to ni v nikaki zvezi z vprašanjem o posesti, spada v samostojni delokrog občine. (Razsodba upravnega sodišča od 23. junija 1880, št. 1065.)

Ako se ne zahteva iz cestno-policijskih razlogov, da mora kak vprašavni del kake javne ceste biti odprt, temveč se o tem pripozna javno imetje, razsojevati nimajo upravni, ampak sodni uradi. (Razsodba najvišjega sodišča od 13. aprila 1871, št. 4315.)

Občine k vzdrževanju cest siliti je stvar avtonomnih uradov. (Razsodba upravnega sodišča od 9. maja 1877, št. 607.)

Kar se tiče občinskih dolžnostij za vzdrževanje družih javnih neeraričnih cest (deželnih, okrožnih in okrajnih cest), določujejo za posamezne dežele obstoječi posebni, deloma v najnovejšem času izišli zakoni in naredbe.

Kako morajo konkurirati občine k eraričnim cestam, ki drže skozi selišča in k cestam, ki so napeljane k železniškim postajam?

Kar se tiče sodelovanja občin pri napravi in vzdrževanju eraričnih cest, ki drže skozi selišča, trpeti mora občina dotičnega sela one stroške, kateri so nastali pri napravi in vzdrževanju le z ozirom na prebivalce tega sela zaradi tega, ker se je moral na cesti in v stranskih vodotokih napraviti tlak, ker so se morali zidati pod cesto kanali in sploh druge drage naprave, ki bi bile izostale, ko bi cesta ne vodila ravno skozi selo.

Mej te stroške pa ne spada večja kvantiteta peska in kamnja, s katerim se nasiplje cesta, in katerega se tukaj več porabi, nego na kakem drugem kraju ceste.

Oni deli cest, ki držé skozi sela in so popolnoma s tlakom napravljeni, prepuščajo se občinam, da same zanje skrbе in povračajo se občini iz cestnega fonda stroški v onem znesku, kolikor bi stali ti kosovi cest v navadnem stanu.

Ako občina potrebno vzdrževanje tlaka opusti, izvršiti more to erarično cestno upravišтво proti temu, da občina povrne dotične stroške, in preide tak zapuščeu kos ceste tudi v erarično režijo proti primerni svoti.

Da se poizve, koliko morajo krajne občine pri onih kosovih cest, ki drže skozi sela in niso popolnoma s tlakom napravljeni, cestnemu fondu povrniti, koliko pa cestni fond občinam pri onih delih cest, ki so popolnoma s tlakom napravljeni, narediti morajo stavbeni uradi preračune ter jih poslati občinam, da jih pregledajo.

(Dalje prihodnjič.)
